Rezolvarea problemelor cu ajutorul metodelor de învățare

Obiective

Dezvoltarea sistemelor care învață singure. Algoritmi de învățare. Specificarea, proiectarea și implementarea sistemelor care învață singure cum să rezolve probleme de regresie.

Aspecte teoretice

Proiectarea și dezvoltarea sistemelor care învață singure.

Algoritmi de învăţare de tipul:

- metoda celor mai mici pătrate
- stocastic gradient descent
- algoritmi evolutivi

Probleme abordate

- 1. Scurta prezentare a problemei
  - a. ce se da (input X, output Y, un input xnou), ce se cere (functia care transforma X in Y: f(X) = Y, astfel incat sa poata fi calculat ynou=f(xnou))
  - b. ce poate fi X? -->
    - i. o lista de valori numerice (regresie simpla) X = (x1), x1 = x11, x21, ..., xn1), unde n e nr de exemple de antrenare),
    - ii. vector cu mai multe dimensiuni de valori numerice (regresie multipla): daca avem 2 dimensiuni: X = (x1, x2), x1 = (x11, x21, ..., xn1), x2=(x12, x22, x32, ..., xn2), unde n e nr de exemple de antrenare
  - c. ce poate fi Y? -->
    - i. o lista de valori numerice (pt un exemplu, trebuie prezis un singur output), Y = (y1), y1 = y11, y21, ..., yn1), unde n e nr de exemple de antrenare),
    - ii. vector cu mai multe dimensiuni de valori numerice: daca avem 3 dimensiuni: Y = (y1, y2, y3), y1 = (y11, y21, ..., yn1), y2=(y12, y22, y32, ..., yn2), y3 = (y13, y23, ..., yn3), unde n e nr de exemple de antrenare (pt un exemplu, trebuie prezise mai multe (3) output-uri)
- 2. Metode de identificare a functiei f pt cazul in care f este functie liniara, $X = (x_i)_{i=1,n}, x_i = (x_{i,1})$ un exemplu are un singur atribut, $Y = (yi)_{i=1,n}, y_i = (y_{i,1})$ un exemplu are un singur output numeric
  - a. metoda celor mai mici patrate (least square root)
  - b. gradient descent
  - c. algoritmi evolutivi
- 3. Exemplu de problema

Enunt

Se cunosc următoarele n (n = 5) informații aferente unei anumite perioade de timp: numărul de ore însorite dintr-o zi și numărul de beri consumate pe o terasă.

Nr exemplu	Nr ore însorite (X)	Nr beri (Y)
i = 1	2	4
i = 2	3	5
i = 3	5	7

i = 4	7	10
i = 5	9	15

Să se aproximeze (folosind un model liniar) câte beri se vor consuma într-o zi cu 8 ore însorite.

Rezolvare:

Se identifică dreapta Y = a X + b (trebuie calculați coeficienții a și b)

- a. Metoda least square root identificare (exacta) a coeficientilor a si b
- 1. Pentru fiecare cuplu (x, y) se calculează x² și xy.

Nr exemplu	Nr ore însorite (X)	Nr beri (Y)	x ²	ху
i = 1	2	4	4	8
i = 2	3	5	9	15
i = 3	5	7	25	35
i = 4	7	10	49	70
i = 5	9	15	81	135

2. Se însumează, pe rând, valorile fiecărei coloane

Nr exemplu	Nr ore însorite (X)	Nr beri (Y)	χ^2	xy
i = 1	2	4	4	8
i = 2	3	5	9	15
i = 3	5	7	25	35
i = 4	7	10	49	70
i = 5	9	15	81	135
	∑=26	∑=41	∑=168	∑=263

$$a = (n\Sigma xy - \Sigma x \Sigma y)/(n(\Sigma x^2) - (\Sigma x)^2)$$

$$a = (5 * 263 - 26 * 41) / (5 * 168 - 26*26)$$

$$a = 1.51$$

b =
$$(\Sigma y - a(\Sigma x))/n$$

b = $(41 - 1.51 * 26) / 5$
b = 0.3

deci funcția de aproximare va fi y = 1.51 * x + 0.3

4. predicția consumului de bere pentru ziua cu 8 ore însorite va fi: 1.51 * 8 + 0.3 = 12.38

b. Metoda SGD

Modelarea coeficienților (a, b) ai drepte de regresie:

- la iterația 0: valori random (sau 0) pt a și b
- la iterația t + 1 (t = 0, 1, 2, ...)

 $a(t+1) = a(t) - learning_rate * error(t) * x(t)$

b(t+1) = b(t) - learning_rate * error(t)

unde error(t) = computed - realOutput = a(t) * x + b(t) - realOutput, iar learning_rate e parametrul al SGD

Discutie: asemanari si diferente intre Stocastic GD (erorarea se calculeaza pentru un singur exemplu din setul de antrenare) si Batch GD (erorarea se calculeaza pentru mai multe exemple din setul de antrenare)

c. Metoda bazata pe Algoritmi Evolutivi

Cromozom

- reprezentare: cromozom = (a,b), a,b sunt nr reale
- fitness: patratul erorii calculată pe tot setul de antrenare